

HE 160/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi koulutuksen korvaamisesta annetun lain sekä taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi koulutuksen korvaamisesta annettua ja taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annettua lakia.

Esityksen mukaan laeista kumottaisiin tai muutettaisiin säännökset, jotka koskevat koulutuskorvauksen maksamista valtion virastoille ja laitoksille. Käytännössä tämä tarkoittaisi valtion virastojen ja laitosten irtautumista niin sanotusta koulutuskorvausjärjestelmästä. Lisäksi lakiin koulutuksen korvaamisesta ehdotetaan tehtäväksi teknisluonteisia korjauksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2021 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	4
3 Tavoitteet	5
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	5
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	5
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	5
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	6
6 Lausuntopalaute	6
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	7
7.1 Laki koulutuksen korvaamisesta	7
7.2 Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä.....	7
8 Voimaantulo	7
9 Suhde muihin esityksiin.....	8
LAKIEHDOTUKSET	9
Laki koulutuksen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta	9
Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta	11
LIITE	12
RINNAKKAISTEKSTIT	12
Laki koulutuksen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta	12
Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta	15

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Työmarkkinajärjestöt sopivat syksyllä 2011 solmitussa raamisopimuksessa Suomen kilpailukyvyn ja työllisyyden turvaamisesta, että muutostilanteisiin sopeutumiseksi, työn tuottavuuden lisäämiseksi ja työurien pidentämiseksi työntekijöiden mahdollisuuksia ammattitaidon päivittämiseen ja osaamisen kehittämiseen parannetaan. Sopimukseen sisältyi myös kirjaukset yhteistoimintalakien mukaisten henkilöstösuunnitelmien kehittämistä. Maaliskuussa 2013 työmarkkinajärjestöt sopivat osaamisen kehittämisen toimintamallista, jolla toteutettiin raamisopimukseen ja hallituksen sitoumukseen sisältyvä kirjaus kolmen päivän koulutusoikeudesta.

Työmarkkinaosapuolten hyväksymässä toimintamallissa sovittiin yhteistoiminnasta yrityksissä annettuun lakiin tehtävistä muutoksista, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisesta erityisestä verokannusteesta sekä uuden verokannusteeseen oikeuttavasta koulutuksesta yrityksissä annettavan erillislain sisällöstä sekä siihen liittyvästä työntekijäverotuksen muuttamisesta. Lisäksi sovittiin, että vastaavat muutokset toteutetaan myös julkisella sektorilla.

Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämistä (1136/2013) ja laki koulutuksen korvaamisesta (1140/2013) tulivat voimaan 1.1.2014. Ensimmäinen koulutuskorvausten hakukierros tapahtui keväällä 2015, jolloin valtion virastot ja laitokset hakivat valtiovarainministeriöltä korvauksia vuoden 2014 aikana järjestetystä koulutuksesta.

Lainsäädännön ja koulutuskorvausjärjestelmän toimivuudesta ei ole toteutettu virallista arviota. Valtion virastot ja laitokset ovat kuitenkin alusta lähtien suhtautuneet järjestelmään hyvin kriittisesti. Valtiovarainministeriö asetti tammikuussa 2019 muutosturvatyöryhmän (VM013:00/2019), jossa olivat mukana myös valtion pääsopijajärjestöt Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö Juko ry, JHL ja Ammattiliitto Pro. Työryhmän tehtävänä oli kartoittaa muutosturvaa koskevien periaatteiden mahdollisia kehittämistarpeita ja muutosturvatilanteiden ohjauksen ja tuen uudistamista. Samassa yhteydessä työryhmän tuli käsitellä valtion virastoille tarkoitettua koulutuskorvauksen muutostarpeita.

Työryhmän näkemyksen mukaan tulisi harkita mahdollisuutta irrottaa valtiosektori koulutuskorvausjärjestelmästä. Käytännössä tämä tarkoittaisi muutoksia em. lakeihin koulutuksen korvaamisesta ja taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämistä. Sen sijaan valtion yhteistoimintalakiin, jossa säädetään velvoite koulutussuunnitelman tekoon, ei esitetä muutoksia.

Työryhmän mielestä koulutuskorvausjärjestelmän sijaan tulisi harkita, voitaisiinko koulutuskorvausjärjestelmään valtion työpaikkojen osalta sisältyvä rahoitus kohdentaa nykyistä tehokkaammin muutosturvan tukemiseen esimerkiksi erillisen muutosturvarahaston kautta. Tämä voitaisiin toteuttaa pääomittamalla rahoitus valtion talousarviossa yhdelle muutosturvan rahoitukseen tarkoitettulle momentille.

Virastot vastaavat toimintansa sopeuttamisesta, jos taloudellinen tilanne tai toiminnalliset muutokset tätä edellyttävät. Käytännössä on kuitenkin ilmennyt, että virastojen mahdollisuudet tukea henkilöstöään muutostilanteissa vaihtelevat merkittävästi. Erillinen rahoitus muutosturvan tukemiseen vahvistaisi valtiokonsernin näkökulmasta henkilöstön mahdollisimman tasapuolista kohtelua erilaisissa muutostilanteissa ja yhdenmukaistaisi muutostilanteiden toteutumista toiminnallisen vastuun pysyessä kuitenkin virastoilla.

Hallituksen esityksen tausta-aineisto on saatavilla osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksesta VM077:00/2020.

2 Nykytila ja sen arviointi

Keväällä 2020 toteutui koulutuskorvausten kuudes hakukierros. Virastoille vuosittain maksettujen koulutuskorvausten määrä on vuosien aikana vakiintunut vajaan kolmeen miljoonaan euroon.

Valtion virastot ja laitokset ovat alusta alkaen kohdistaneet kritiikkiä koulutuskorvausjärjestelmän toimivuuteen. Koulutuskorvausjärjestelmää pidetään nykyaikaisen osaamisen kehittämisen näkökulmasta vanhanaikaisena. Koulutuskorvauksen hakemisen koetaan olevan hallinnollisesti raskasta, koska koulutusmäärien lisäksi on tarkasteltava myös koulutuksen laatua ja erilaisia kestoja määritteleviä kriteereitä. Monen yksittäisen viraston korvaussumma jää niin alhaiseksi, ettei sillä ole merkitystä viraston henkilöstön osaamisen kehittämiseksi. Hakuprosessiin käytettävä aika syö korvauksesta saatavan taloudellisen hyödyn. Osa virastoista on sen vuoksi päättänyt olla hakematta koulutuskorvausta lainkaan. Valtio on myös ainoa työmarkkinasektori, joka ei koulutuskorvausjärjestelmän kautta saa lisätuloja. Määrärahan siirtäminen momentilta toiselle aiheuttaa ylimääräistä hallinnollista työtä.

Valtiotyönantaja on aina suhtautunut myönteisesti henkilöstön osaamiseen kehittämiseen ja koulutukseen. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaiseman vuoden 2018 Työolobarometrin mukaan koulutukseen käytetty aika on vähentynyt kaikilla sektoreilla. Valtiolla koulutuksen kesto oli kuitenkin edelleen merkittävästi pitempi kuin muilla sektoreilla. Koulutus kesti valtiolla työskentelevillä keskimäärin 8, yksityisten palvelujen työntekijöillä 4,6, kuntien palkansaajilla 4,8 ja teollisuudessa työskentelevillä 4,1 työpäivää. Valtion palkansaajat myös kehittivät osaamistaan useimmin. Liki 70 % oli opiskellut itsenäisesti työssä ja opiskellut verkkomateriaalien avulla.

Valtion vuoden 2019 henkilöstökertomuksen mukaan henkilöstöinvestointeihin eli työtyytyväisyyden, työkuoron ja osaamisen parantamiseen ja työterveyshuoltoon käytettiin yhteensä keskimäärin 1 981 euroa henkilötyövuotta kohden. Summa on hieman alle sata euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuosi 2019 on kolmas perättäinen vuosi, jolloin henkilöstöinvestoinnit henkilötyövuotta kohden kasvoivat. Henkilöstöinvestoinneista 53 % käytetään henkilöstökoulutukseen ja kehittämiseen, 27 % työterveyshuoltoon, 11 % virkistystoimintaan ja 8 % työkuoron parantamiseen. Edelliseen vuoteen verrattuna työterveyshuoltoon investoitiin euromääräisesti vähemmän ja henkilöstökoulutukseen ja muihin kohteisiin enemmän. Tiedot henkilöstöinvestoinneista perustuvat Kieku-järjestelmän työajan ja poissaolojen kohdennustietoihin, ja luvut todennäköisesti aliarvioivat varsinkin osaamisen kehittämiseen ja koulutukseen tehtyjen investointien määrää ja yleisyyttä.

Suuri osa valtiolla tehtävästä työstä on asiantuntijatyötä, joka vaatii tekijältään korkeaa koulutusta ja osaamisen jatkuvaa ylläpitämistä. Vuonna 2019 henkilöstökoulutukseen käytettiin keskimäärin 2,9 työpäivää per henkilötyövuosi ja koulutuksen pituus oli keskimäärin 6,9 työpäivää koulutettua kohti. Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus oli 41,7 % henkilöstöstä vuonna 2019. Vuoteen 2019 osuus on kasvanut 11,9 prosenttiyksiköllä. Koulutuspäivien määrä on kasvanut vuoteen 2010 verrattuna 0,8 päivällä.

Tilastotietojen pohjalta ei voida tehdä suoria päätelmiä koulutuskorvausjärjestelmän vaikutuksesta valtion henkilöstön koulutusmääriin. Osaamisen kehittämiseen liittyy paljon mahdollisuuksia, jotka eivät sovellu yhteen koulutuskorvausjärjestelmän kanssa. Valtiovarainministeriön näkemyksen ja virastoilta saadun palautteen perusteella koulutuskorvauksen saaminen ei

ohjaa virastojen suunnitelmia ja investointeja henkilöstön ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseen, eikä sen poistumisella siksi olisi merkittävää vaikutusta tuleviin osaamisen kehittämisen investointeihin.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on irrottaa valtion työpaikat koulutuskorvausjärjestelmästä. Vapautuva määräraha kohdennettaisiin valtion henkilöstön muutosturvan kehittämiseen.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia koulutuksen korvaamisesta (1140/2013) ja taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain (1136/2013) 2 ja 3 §:ää. Laeista kumottaisiin tai muutettaisiin säännökset, jotka koskevat koulutuskorvauksen maksamista valtion virastoille ja laitoksille. Käytännössä tämä tarkoittaisi valtion virastojen ja laitosten irtautumista ns. koulutuskorvausjärjestelmästä. Lisäksi lakiin koulutuksen korvaamisesta ehdotetaan tehtäväksi teknisluonteisia korjauksia, joissa Työttömyysvakuutusrahaston nimi korjataan Työllisyysrahastoksi.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Valtion virastoille ja laitoksille maksettiin vuonna 2020 koulutuskorvauksia vuoden 2019 aikana järjestetystä koulutuksesta yhteensä 2,7 miljoonaa euroa. Vuosittainen korvaussumma on vakiintunut vajaan kolmeen miljoonaan euroon.

Valtion talousarviossa on varattu momentille 28.60.12 *Osaamisen kehittäminen* yhteensä 18 miljoonaa euroa, josta noin kolme miljoonaa on suunniteltu käytettävän valtion virastoille ja laitoksille maksettaviin koulutuskorvauksiin ja noin 15 miljoonaa Työllisyysrahastolle maksettavaan korvaukseen. Koulutuksen korvaamisesta annetun lain 10 §:n mukaan valtiovarainministeriö maksaa kalenterivuositain Työllisyysrahastolle sen määrän, jonka rahasto on hyvittänyt työnantajille koulutuskorvauksina. Tältä osin tilanne jatkuisi ennallaan.

Esityksen mukaiset lainmuutokset tulisivat voimaan 1.1.2021. Tämän seurauksena virastojen ei enää tarvitsisi seurata koulutusten toteutumista koulutuskorvauksen hakemisen näkökulmasta ja hakemiseen sekä koulutusten seuraamiseen liittyvä hallinnollinen työ vähenisi. Keväällä 2021 toteutettaisiin viimeinen koulutuskorvauksen hakukierros, jolloin maksettaisiin korvausta vuoden 2020 aikana järjestetystä koulutuksesta. Myös valtiovarainministeriön hallinnollinen työ vähenisi, kun koulutuskorvausjärjestelmän rahoitukseen, hakemiseen ja päätösten valmisteluun liittyvä hallinnollinen työ jäisi pois. Valtionhallinnon kokonaisuudessa muutos vähentäisi henkilöstöhallinnon työ määrää, mikä on linjassa julkisen talouden suunnitelmassa olevan tavoitteen kanssa vähentää henkilöstöhallinnon htv-määrää.

Esitys lisäisi valtion menoja määräaikaaisesti vuodelle 2021 arviolta 2,5 miljoonalla eurolla. Kyseinen summa varattaisiin talousarviossa valtion henkilöstön muutosturvan kehittämiseen. Esityksen mahdolliset vaikutukset valtion talousarvion rakenteeseen arvioitaisiin talousarvioesityksen valmisteluprosessissa. Vuodelle 2021 kohdentuva menojen lisäys johtuisi siitä, että vuonna 2021 maksettaisiin valtion virastoille ja laitoksille vielä koulutuskorvausta vuoden 2020 aikana järjestetystä koulutuksesta. Ehdotettu muutos olisi kustannusneutraali vuoden 2022 alusta, jolloin valtion virastoille ja laitoksille varattu kolmen miljoonan euron määräraha koulutuskorvauksiin poistuisi valtion talousarviosta.

Muutosturvasta aiheutuvat kustannukset realisoituvat aina jälkikäteen. Valtion virastoissa ja laitoksissa on ollut suhteellisen vähän merkittäviin henkilöstövähennyksiin johtaneita yhteistoimintaneuvotteluita. Vuosittainen vaihtelu muutosturvan käytön kohdalla voi olla suurta virastojen muutostilanteista johtuen ja muutosturvan laajentaminen keskittämällä kustannusten korvaaminen valtiovarainministeriöön voi myös lisätä muutosturvatoimenpiteiden käyttöä ja kustannuksia. Määrärahararpeen arviointia vaikeuttaa se, että arvioinnin tueksi ei ole saatavilla eriteltyä kustannustietoa valtion tilinpäätöksestä. Muutosturvaan vuodelle 2021 varattavaksi esitettävä 2,5 miljoonaa euroa on arvio ja määrärahan taso on tarkasteltava, kun historiatietoa muutosturvan käytöstä kertyy.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Esityksen valmistelussa ei ole erikseen selvitetty muita vaihtoehtoja. Mikäli valtion työpaikat halutaan irrottaa koulutuskorvausjärjestelmästä, lainsäädännön muuttaminen on ainoa vaihtoehto.

6 Lausuntopalaute

Valtiovarainministeriö vastaanotti lausuntokierroksen aikana hallituksen esityksestä yhteensä 19 lausuntoa. Lausuntonsa antoivat seuraavat tahot: Kirkon työmarkkinalaitos, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, STTK ry, Akava ry, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, Ammattiliitto Pro, Työllisyysrahasto, Pääesikunta, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, oikeusministeriö, puolustusministeriö, sisäministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoministeriö, ympäristöministeriö, valtioneuvoston kanslia ja valtiovarainministeriön budjettiosasto. Oikeusministeriön lausuntoon sisältyivät myös hallinnonalaan kuuluvien Valtakunnanvoudinviraston, Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin, Kaakkois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin, Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin, Syyttäjälaitoksen ja Tuomioistuinviraston lausunnot. Sisäministeriön lausuntoon sisältyivät myös hallinnonalaan kuuluvien Häätäkeskuslaitoksen, Pelastusopiston, Suojelupoliisin, Maahanmuuttoviraston, Poliisihallituksen ja Rajavartiolaitoksen lausunnot.

Esitystä ja sen tavoitteita pidettiin lausunnoissa yleisesti perusteltuina ja kannatettavina, eikä sitä vastustettu. Varauksia esittivät puolustusministeriö ja Pääesikunta. Puolustusvoimat on ollut suurin yksittäinen korvauksensaaja koulutuskorvausjärjestelmässä. Ministeriöt ja virastot kiinnittivät lausunnoissaan huomiota erityisesti järjestelmän hallinnolliseen raskauteen sekä korvauksen hakemisen työläyteen. Järjestelmän merkitys valtion henkilöstön osaamisen kehittämiseksi nähtiin vähäisenä, koska järjestelmän koulutuskäsitemalli kattaa vain osan osaamisen kehittämisen nykyisistä keinoista. Toisaalta nostettiin esille tarve panostaa jatkossakin henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja siihen käytettävissä oleviin varoihin, esimerkiksi lisäämällä vastavasti virastojen toimintamenoja.

Valtiovarainministeriön budjettiosasto kiinnitti lausunnossaan huomiota erityisesti esityksen taloudellisia vaikutuksia koskeviin arvioihin. Esitysluonnoksen vaikutusarviointia esitettiin täydennettäväksi valtion virastojen ja laitosten tuottavuuden lisääntymisen ja muutoksesta aiheutuvien lisäkustannusten osalta. Lisäksi budjettiosastolla oli näkemyksiä esitysluonnoksen talousarvion rakennetta ja käsitteitä koskeviin kohtiin. Esityksen vaikutusarviointia on lausunnon perusteella muutettu ja täsmennetty.

Ministeriöt ja virastot esittivät lausunnoissaan myös muutosturvaa ja sen yksityiskohtia sekä aikuiskoulutustuen perusteita koskevia näkemyksiä. Niitä ei kuitenkaan ole otettu huomioon esityksen valmistelussa, koska esitys ei sisällä muutosturvan sisältöä tai aikuiskoulutustukea koskevia muutoksia. Muutosturvaa koskevat näkemykset on kuitenkin saatettu valtiovarainministeriön tietoon.

Lausunnon antaneilla työmarkkinakeskusjärjestöillä ei ollut esitykseen huomautettavaa. Valtion pääsopijajärjestöt ovat olleet mukana muutosturvan kehittämistä pohtineessa valtiovarainministeriön työryhmässä, jonka työhön esitys pohjautuu. SAK toi esille, että lainsäädännön ja koulutuskorvausjärjestelmän toimivuutta ei ole virallisesti arvioitu, eikä järjestelmän mahdollisia uudistamistarpeita ole selvitetty. STTK ja Ammattiliitto Pro kiinnittivät lausunnoissaan huomiota muutosturvan rahoituksen riittävyteen ja esittivät mekanismin luomista asian varmistamiseksi.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki koulutuksen korvaamisesta

2 §. *Soveltamisala.* Pykälää muutettaisiin siten, että valtion virastot ja laitokset rajattaisiin soveltamisalan ulkopuolelle. Lisäksi pykälän 2 momentista poistettaisiin maininta virkamiehestä.

3 §. *Lain toimeenpano.* Pykälää muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin viittaus valtiovarainministeriön lain toimeenpanijana valtion virastojen osalta sekä virastoa tarkentava viittaus valtion virkamieslakiin. Työttömyysvakuutusrahaston nimi korjattaisiin Työllisyysrahastoksi.

5 §. *Koulutuskorvauksen määrä.* Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Pykälän 3 momentista poistettaisiin jälkimmäinen virke, jossa säädetään valtion viraston keskimääräisen päiväpalkan laskemisesta.

6 §. *Koulutuskorvauksen hakeminen.* Pykälää muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin maininta, jonka mukaan valtion viranomaiset hakevat koulutuskorvausta valtiovarainministeriöltä. Työttömyysvakuutusrahaston nimi korjattaisiin Työllisyysrahastoksi.

7 §. *Menettely haettaessa koulutuskorvausta valtiovarainministeriöltä.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälä olisi tarpeeton valtion irrottautuessa koulutuskorvausjärjestelmästä.

10 §. *Koulutuskorvauksen rahoitus.* Työttömyysvakuutusrahaston nimi korjattaisiin Työllisyysrahastoksi.

7.2 Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä

2 §. *Soveltamisala.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että valtion virastot ja laitokset rajattaisiin soveltamisalan ulkopuolelle. Pykälän 3 momentista poistettaisiin maininta virkamiehestä.

3 §. *Koulutussuunnitelma.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Pykälän 2 momentista poistettaisiin viittaus valtiotyönantajaan ja lakiin yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.1.2021.

9 Suhde muihin esityksiin

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2021 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Esityksen mahdolliset vaikutukset valtion talousarvion rakenteeseen arvioidaan talousarvioesityksen valmisteluprosessissa.

Esitys lisää valtion menoja vuodelle 2021 arviolta 2,5 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 maksetaan valtion virastoille ja laitoksille koulutuskorvausta vuoden 2020 aikana järjestetystä koulutuksesta ja samalla varataan määrärahaa muutosturvan kustannuksiin. Ehdotettu muutos on vuoden 2022 alusta kustannusneutraali, kun valtion virastoille ja laitoksille varattu kolmen miljoonan euron määräraha koulutuskorvauksiin poistuu valtion talousarviosta.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

koulutuksen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan koulutuksen korvaamisesta annetun lain (1140/2013) 7 § ja
muutetaan 2 ja 3 §, 5 §:n 3 momentti, sekä 6 ja 10 §, sellaisena kuin niistä on 5 §:n 3 momentti
laissa 1277/2016, seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan koulutuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen (*koulutuskorvaus*) työnantajalle, jolla ei ole oikeutta koulutusvähennykseen elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 56 §:n 6 momentin tai maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 10 f §:n 6 momentin perusteella. Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta valtion virastoihin ja laitoksiin, eduskunnan kansliaan, tasavallan presidentin kansliaan, eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaan, valtiontalouden tarkastusvirastoon, Suomen Pankkiin eikä Kansaneläkelaitokseen. Lakia ei sovelleta myöskään kotitaloustyönantajiin.

Mitä tässä laissa säädetään työntekijästä, koskee myös viranhaltijaa.

3 §

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanosta vastaa Työllisyysrahasto.

5 §

Koulutuskorvauksen määrä

Keskimääräinen päiväpalkka lasketaan siten, että työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998), jäljempänä *rahoituslaki*, 19 a §:n mukainen työnantajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva palkkasumma jaetaan työnantajan keskimääräisellä työntekijämäärällä ja näin saatu osamäärä luvulla 200.

---

6 §

Koulutuskorvauksen hakeminen

Tämän lain soveltamisalan piiriin kuuluvat työnantajat hakevat koulutuskorvausta Työllisyysrahastolta.

HE 160/2020 vp

10 §

Koulutuskorvauksen rahoitus

Valtiovarainministeriö maksaa kalenterivuositain hakemuksesta Työllisyysrahastolle sen määrän, jonka rahasto on hyvittänyt työnantajille koulutuskorvauksina.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittamisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittamisestä annetun lain (1136/2013) 2 §:n 2 ja 3 momentti sekä 3 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta valtion virastoihin ja laitoksiin, eduskunnan oikeusasiamieheen ja apulaisoikeusasiamiehiin eikä eduskunnan kanslian, tasavallan presidentin kanslian, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian ja valtiontalouden tarkastusviraston virkamiehiin eikä myöskään Suomen Pankin ja Kansaneläkelaitoksen virkamiehiin ja toimihenkilöihin, ellei laissa toisin säädetä. Lakia ei sovelleta myöskään kotitaloustyöntajiin.

Mitä tässä laissa säädetään työntekijästä, koskee myös viranhaltijaa.

3 §

Koulutussuunnitelma

Yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) soveltamisalaan kuuluvien yritysten osalta 1 momentissa tarkoitettuna suunnitelmana pidetään mainitun lain 16 §:n mukaista suunnitelmaa. Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) soveltamisalaan kuuluvien työnantajien osalta tällaisena suunnitelmana pidetään mainitun lain 4 a §:n mukaista suunnitelmaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 2020

Pääministeri

Sanna Marin

Kuntaministeri Sirpa Paatero

1.

Laki

koulutuksen korvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan koulutuksen korvaamisesta annetun lain (1140/2013) 7 § ja
muutetaan 2 ja 3 §, 5 §:n 3 momentti sekä 6 ja 10 §, sellaisena kuin niistä on 5 §:n 3 momentti
laissa 1277/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan koulutuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen (*koulutuskorvaus*) työnantajalle, jolla ei ole oikeutta koulutusvähennykseen elinkeinotulon verotamisesta annetun lain (360/1968) 56 §:n 6 momentin tai maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 10 f §:n 6 momentin perusteella. Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta eduskunnan kansliaan, tasavallan presidentin kansliaan, eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaan, valtionalouden tarkastusvirastoon, Suomen Pankkiin eikä Kansaneläkelaitokseen. Lakia ei sovelleta myöskään kotitaloustyönantajiin.

Mitä tässä laissa säädetään työntekijästä, koskee myös *virkamiestä ja viranhaltijaa*.

Tätä lakia sovelletaan koulutuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen (*koulutuskorvaus*) työnantajalle, jolla ei ole oikeutta koulutusvähennykseen elinkeinotulon verotamisesta annetun lain (360/1968) 56 §:n 6 momentin tai maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 10 f §:n 6 momentin perusteella. Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta *valtion virastoihin ja laitoksiin*, eduskunnan kansliaan, tasavallan presidentin kansliaan, eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaan, valtionalouden tarkastusvirastoon, Suomen Pankkiin eikä Kansaneläkelaitokseen. Lakia ei sovelleta myöskään kotitaloustyönantajiin.

Mitä tässä laissa säädetään työntekijästä, koskee myös viranhaltijaa.

3 §

3 §

Lain toimeenpano

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanosta vastaa valtion virastojen osalta valtiovarainministeriö ja muiden työnantajien osalta työttömyysvakuutusrahasto. Valtion virastoilla tarkoitetaan

Tämän lain toimeenpanosta vastaa Työllisyysrahasto.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

valtion virkamieslain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua virastoa, ei kuitenkaan valtion liikelaitosta eikä virastoa, jonka virkamiehiin valtion virkamieslain 3 §:n 1 momentin perusteella ei sovelleta valtion virkamieslakia.

5 §

5 §

Koulutuskorvauksen määrä

Koulutuskorvauksen määrä

Keskimääräinen päiväpalkka lasketaan siten, että työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998), jäljempänä *rahoituslaki*, 19 a §:n mukainen työnantajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva palkkasumma jaetaan työnantajan keskimääräisellä työntekijämäärällä ja näin saatu osamäärä luvulla 200. *Valtion viraston keskimääräinen päiväpalkka lasketaan siten, että julkisten alojen eläkelain (81/2016) 85 §:n mukainen eläkkeeseen oikeuttavien työansioiden palkkasumma jaetaan viraston keskimääräisellä työntekijämäärällä ja näin saatu osamäärä luvulla 200.*

Keskimääräinen päiväpalkka lasketaan siten, että työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998), jäljempänä *rahoituslaki*, 19 a §:n mukainen työnantajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva palkkasumma jaetaan työnantajan keskimääräisellä työntekijämäärällä ja näin saatu osamäärä luvulla 200.

6 §

6 §

Koulutuskorvauksen hakeminen

Koulutuskorvauksen hakeminen

Valtion viranomaiset hakevat koulutuskorvausta valtiovarainministeriöltä ja muut työnantajat työttömyysvakuutusrahastolta.

Tämän lain soveltamisalan piiriin kuuluvat työnantajat hakevat koulutuskorvausta Työllisyysrahastolta.

7 §

7 §

Menettely haettaessa koulutuskorvausta valtiovarainministeriöltä

Menettely haettaessa koulutuskorvausta valtiovarainministeriöltä

Valtion virasto ilmoittaa valtiovarainministeriölle 5 §:n mukaisen koulutuskorvauksen määrän koulutuksen järjestämistä (koulutusvuosi) seuraavan kalenterivuoden maaliskuun loppuun mennessä.

(kumotaan)

Valtiovarainministeriö vahvistaa koulutuskorvauksen määrän edellä 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen perusteella ja maksaa

HE 160/2020 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

valtion virastoille koulutuskorvauksen seuraavan kalenterivuoden kesäkuun loppuun mennessä.

10 §

Koulutuskorvauksen rahoitus

Valtiovarainministeriö maksaa kalenterivuosittain hakemuksesta *työttömyysvakuutusrahastolle* sen määrän, jonka rahasto on hyvittänyt työnantajille koulutuskorvauksina.

10 §

Koulutuskorvauksen rahoitus

Valtiovarainministeriö maksaa kalenterivuosittain hakemuksesta *Työllisyysrahastolle* sen määrän, jonka rahasto on hyvittänyt työnantajille koulutuskorvauksina.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

_____

2.

Laki**taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittamisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittamisestä annetun lain (1136/2013) 2 §:n 2 ja 3 momentti sekä 3 §:n 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

2 §

*Soveltamisala**Soveltamisala*

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta eduskunnan oikeusasiamieheen ja apulaisoikeusasiamiehiin eikä eduskunnan kanslian, tasavallan presidentin kanslian, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian ja valtionalouden tarkastusviraston virkamiehiin eikä myöskään Suomen Pankin ja Kansaneläkelaitoksen virkamiehiin ja toimihenkilöihin, ellei laissa toisin säädetä. Lakia ei sovelleta myöskään kotitaloustyöntajiin.

Mitä tässä laissa säädetään työntekijästä, koskee myös *virkamiestä ja viranhaltijaa*.

3 §

Koulutussuunnitelma

Yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) soveltamisalaan kuuluvien yritysten osalta 1 momentissa tarkoitettuna suunnitelmana pidetään mainitun lain 16 §:n mukaista suunnitelmaa. Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) soveltamisalaan kuuluvien työnantajien osalta tällaisena suunnitelmana pidetään mainitun lain 4 a §:n mukaista suunnitelmaa *ja valtiotyönantajan osalta yh-*

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta *valtion virastoihin ja laitoksiin*, eduskunnan oikeusasiamieheen ja apulaisoikeusasiamiehiin eikä eduskunnan kanslian, tasavallan presidentin kanslian, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian ja valtionalouden tarkastusviraston virkamiehiin eikä myöskään Suomen Pankin ja Kansaneläkelaitoksen virkamiehiin ja toimihenkilöihin, ellei laissa toisin säädetä. Lakia ei sovelleta myöskään kotitaloustyöntajiin.

Mitä tässä laissa säädetään työntekijästä, koskee myös viranhaltijaa.

3 §

Koulutussuunnitelma

Yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) soveltamisalaan kuuluvien yritysten osalta 1 momentissa tarkoitettuna suunnitelmana pidetään mainitun lain 16 §:n mukaista suunnitelmaa. Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) soveltamisalaan kuuluvien työnantajien osalta tällaisena suunnitelmana pidetään mainitun lain 4 a §:n mukaista suunnitelmaa.

HE 160/2020 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

teistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (651/1988) 7 a §:n mukaista suunnitelmaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

_____